

EFBWW

**WIJ BOUWEN
EUROPA**

Een nieuwe Europese interne markt voor de bouwsector

Een realistisch hervormingsplan

- > Een adequaat wetgeevingskader voor de bouwsector
- > Verantwoordelijke openbare aanbestedingen
- > Grensoverschrijdende uitwisseling en gebruik van elektronische gegevens
- > Naar een duurzame en groene bouwsector
- > Bevordering van echt ondernemerschap
- > Naar echte detachering
- > Oprichting van enige contactpunten voor werknemers
- > Een Europees socialezekerheidsnummer voor werknemers waarmee kan worden vastgesteld of iemand sociale bescherming geniet
- > Een Europese socialezekerheidskaart voor alle werknemers
- > Invoering van een verplichte voorafgaande kennisgeving van detachering
- > Een onvoorwaardelijk systeem van ketenaansprakelijkheid voor opdrachtgevers en hoofdaannemers
- > Gecentraliseerde nationale ondernemingsregisters en Europese certificering van bouwondernemingen
- > Een wetgevingsvoorstel over oneerlijke handelspraktijken
- > Garantie van het gemiddelde of geldende loon in landen zonder in een cao overeengekomen of wettelijk minimumloon
- > Herstel en versterking van de bilaterale arbeidsverhoudingen in de bouwsector op nationaal niveau
- > Efficiënt en effectief beheersen en controleren van ondernemingen en werknemers uit niet EU-Lidstaten

European Federation
of Building
and Woodworkers

De Europese Federatie van Bouw- en Houtarbeiders is een sectorale Europese vakbondsfederatie die ongeveer 1,6 miljoen werknemers in de bouw-, hout- en meubelindustrie in 34 landen vertegenwoordigt. 77 nationale vakbonden zijn aangesloten bij de EFBH. De EFBH behartigt en verdedigt de rechten van de werknemers op EU-niveau. De EFBH is aangesloten bij het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) en werkt nauw samen met de internationale federatie BHI en de andere Europese vakbondsfederaties.

1.

Inleiding:

Deze brochure is een samenvatting van de visie van de Europese Federatie van Bouw- en Houtarbeiders over de toekomst van de Europese interne markt.

Onze algemene visie op de Europese interne markt is dat het beginsel van “gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek” centraal moet staan in de Europese interne markt. Daarvoor is het nodig om een eerlijk concurrentieel model te ontwikkelen, gebaseerd op innovatie, productiviteit, vaardigheden en kwalificaties. Onze visie is ook een antwoord op de toenemende onrust binnen de EU, die volgens ons het gevolg is van een gebrek aan bevordering van de sociale vooruitgang in de Europese Unie.

2.

Huidige situatie in de bouwsector

De bouw is een grote en zeer diverse sector die in 2016 bestond uit meer dan 3,4 miljoen bedrijven en in 2013 meer dan 14 miljoen werknemers tewerkstelde. De meeste bouwvakkers (97%) zijn werkzaam in kleine en middelgrote bedrijven met minder dan 20 werknemers. De bouwsector heeft ook een sterk economisch multiplicatoreffect op vele andere sectoren (bijvoorbeeld hout, beton, staal, glas en meubels). Bovendien vindt 43% van alle detacheringen binnen de EU plaats in de bouwsector.

3.

Verbetering van de Europese interne markt voor de bouwsector

Een adequaat wetgevingskader voor de bouwsector

De bouwsector heeft behoefte aan een adequaat wettelijk kader, een goede toepassing van de regelgeving, efficiënte en effectieve preventie, adequate controles en een goede handhaving van de arbeidswetgeving. De EU mag geen belemmering vormen voor de noodzakelijke preventieve controle- en sanctiemaatregelen op nationaal niveau, die bedoeld zijn om sociale fraude en misbruik te bestrijden en om de gezondheid en veiligheid en de bescherming van het milieu te waarborgen, noch om de rechten van werknemers en het recht op vakbondsacties van werknemers te ondermijnen.

Verantwoordelijke openbare aanbestedingen

Tegenwoordig staren veel lidstaten zich bij de keuze van aannemers voor grote openbare bouwprojecten nog steeds al te zeer blind op de laagste prijs. Met dit in gedachten roept de EFBH in de eerste plaats de EU-Commissie op ervoor te zorgen dat de huidige Richtlijn betreffende overheidsopdrachten in alle lidstaten naar behoren ten uitvoer wordt gelegd en toegepast.

Grensoverschrijdende uitwisseling en gebruik van elektronische gegevens

De EFBH stelt voor om een Europese gebruiksvriendelijke, snelle, betrouwbare, geautomatiseerde,

gecodeerde en interoperabele IT-infrastructuur op te zetten voor gebruik door nationale autoriteiten, instellingen, sociale inspectiediensten, openbare aanklagers en de bevoegde nationale handhavingsinstanties van de sociale partners.

Naar een duurzame en groene bouwsector

Om een duurzame bouwsector op te bouwen, moet de EU investeren in de verbetering van de professionele vaardigheden en kwalificaties van haar werknemers, met name in verband met de groene agenda. Om de toekomst van de bouwsector veilig te stellen eist de EFBH dat meer aandacht wordt besteed aan levenslang leren en een soepele overgang van het onderwijs naar het beroepsleven, en moet het leerlingwezen worden bevorderd en verbeterd.

Bevordering van echt ondernemerschap

Schijnzelfstandigen zijn in wezen reguliere werknemers die ten onrechte zijn beroofd van hun sociale rechten en bescherming. Schijnzelfstandigen hebben minder sociale bescherming en vallen niet onder collectieve arbeidsovereenkomsten. De EFBH dringt er bij de Europese Commissie en de lidstaten op aan een einde te maken aan schijnzelfstandigheid.

Naar echte detachering

Elk jaar zien we een toename van grensoverschrijdende sociale fraude en misbruik. De detachering van werknemers moet gebaseerd zijn op het beginsel van "gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek". De lidstaten moeten de mogelijkheid krijgen om op nationaal niveau efficiënte en doeltreffende preventie-, controle- en sanctiemechanismen op te zetten. De EFBH dringt er bij de Europese Commissie op aan geen gebruik resp. misbruik te maken van haar bevoegdheid om het vrije verkeer van dienstverleners te bevorderen, teneinde de bevoegdheden van de lidstaten om grensoverschrijdende sociale fraude en misbruik aan te pakken, te beperken.

Oprichting van enige contactpunten voor werknemers

Enige contactpunten of loketten voor werknemers moeten de informatie verstrekken die werknemers nodig hebben voordat zij naar een ander land verhuizen, met inbegrip van administratieve informatie en informatie over wettelijke rechten en plichten, lonen en vakbonden.

Een Europees socialezekerheidsnummer voor werknemers waarmee kan worden vastgesteld of iemand sociale bescherming geniet

De EFBH is een groot voorstander van de invoering van een Europees socialezekerheidsnummer. Op die manier kunnen de arbeidsautoriteiten en vakbonden de werknemers op bouwplaatsen identificeren en informatie inwinnen over de plaats waar zij werken, samen met gegevens over hun lonen, arbeidsomstandigheden en sociale zekerheid.

Een Europese socialezekerheidskaart voor alle werknemers

De EFBH stelt voor dat alle werknemers in het bezit moeten zijn van een Europese socialezekerheidskaart die is afgegeven door de socialezekerheidsinstanties van hun land van herkomst. Met de Europese socialezekerheidskaart zouden de werknemers weten of hun werkgever hen bij de nationale socialezekerheidsinstantie heeft ingeschreven. Dit zou een zelfregulerend effect hebben en het werk van de nationale arbeidsinspecties en vakbonden aanzienlijk vergemakkelijken.

Invoering van een verplichte voorafgaande kennisgeving van detachering

Alle landen zouden een verplichte voorafgaande kennisgeving van detachering moeten hebben voor alle bouwvakkers, ongeacht hun arbeidsstatus. Dit zou de autoriteiten een overzicht geven van wie er op welke bouwplaats is, de job die ze daar moeten uitvoeren en het bedrijf dat ze heeft ingehuurd/waarvoor ze werken.

Een onvoorwaardelijk systeem van ketenaansprakelijkheid voor opdrachtgevers en hoofdaannemers

Een onvoorwaardelijk systeem van hoofdelijke ketenaansprakelijkheid zou opdrachtgevers, hoofdaannemers en alle aannemers in de keten gezamenlijk verantwoordelijk maken voor de acties van hun onderaannemers en ingehuurde bedrijven. De EFBH stelt een Europees model voor de gehele toeleveringsketen binnen de Europese bouwsector voor.

Gecentraliseerde nationale ondernemingsregisters en Europese certificering van bouwondernemingen

De transnationale transparantie van het bedrijfsleven moet worden verbeterd. Momenteel is het voor de nationale autoriteiten moeilijk om de oorsprong van ondernemingen, de locatie van hun basis in het gastland, hun eigenaar, enz. te achterhalen. Alle lidstaten moeten transparante en toegankelijke gecentraliseerde digitale nationale ondernemingsregisters opzetten. Deze registers zouden kunnen worden gekoppeld aan een systeem van Europese certificering voor bouwondernemingen.

Een wetgevingsvoorstel over oneerlijke handelspraktijken

De Europese bouwsector heeft dringend behoefte aan EU-wetgeving inzake oneerlijke handelspraktijken. Deze moet een eerlijke en transparante maatstaf vormen voor het hele bouwproces. Ze moet ook een klachtenmechanisme en passende instrumenten voor preventie, controle en handhaving (met inbegrip van corrigerende maatregelen en sancties) omvatten.

Garantie van het gemiddelde of geldende loon in landen zonder in een cao overeengekomen of wettelijk minimumloon

Werknemers die gedetacheerd worden naar een land zonder een collectief overeengekomen of wettelijk minimumloon moeten ten minste het gemiddelde of geldende loon ontvangen in het land waarnaar zij gedetacheerd zijn. Dit is nodig om ervoor te zorgen dat gedetacheerde werknemers niet kunnen worden gebruikt om de lokale inkomens te verlagen.

Herstel en versterking van de bilaterale arbeidsverhoudingen in de bouwsector op nationaal niveau

Een duurzame bouwsector heeft behoefte aan een effectief autonoom bilateraal systeem van sociale dialoog op nationaal niveau. De nationale sectorale sociale partners hebben een grote kennis van hun nationale uitdagingen en weten het best wat er gedaan moet worden. De EFBH vraagt om concrete EU-acties tegen de lidstaten die het autonome sectorale systeem van bilaterale industriële betrekkingen hebben ontmanteld of terzijde hebben geschoven. Bovendien moet de EU zich nog veel sterker inspannen om echte sectorale systemen voor de sociale dialoog op te zetten.

Efficiënt en effectief beheersen en controleren van ondernemingen en werknemers uit niet EU-Lidstaten

Sedert verschillende jaren is er een aanzienlijke stijging van het aantal ondernemingen en werknemers uit niet EU-lidstaten (ook wel derde landen genoemd), die actief zijn in de Europese bouwsector. Hierbij hebben we het niet over vluchtelingen of asielaanvragers, maar over niet-EU ondernemingen en werknemers, die vanuit een derde land rechtstreeks actief zijn binnen de Europese bouwsector. De toegang tot de Europese bouwsector van deze groep werknemers gebeurt op vele niet-transparante manieren.

De EFBH wijst hierbij op het grote gevaar van nieuwe, verborgen vormen van sociale uitbuiting (en zelfs gevallen van mensenhandel) en een oneerlijk verdringingsgevaar van EU bouwondernemingen en werknemers. De Europese interne markt, dient bijzonder waakzaam te zijn.

Meer transparantie en aangepaste preventieve, controlerende en sanctionerende maatregelen zijn noodzakelijk om elke vorm van sociale fraude en uitbuiting van de werknemers uit derde landen te bestrijden.

**European Federation
of Building and Woodworkers**
Rue Royale 45, 1st floor
B-1000 Brussels

www.efbww.org